

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1948. április 7. szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVEISEG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
81. szám

Ma délután ül össze az Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlés

A Román Népköztársaság jelentős állomáshoz érkezett a mai szpon. Ma ülnek össze a március 28-án a nép szabad akaratából és a legdemokratikusabb módon megválasztott törvényhozók, hogy lerakják alapjait az új államéletnek, megalkossák a Román Népköztársaság új alkotmányát és a népi demokráciát tovább lendítsék előre a haladás és a fejlődés útján.

A román parlament sok vihart és fontos történelmi változást látott épületét is újalakították az Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlés ünnepélyes megnyitására. Eltávolították a történelmi időkre emlékeztető királyi emelvényt és a multat viszméző földesúri és pénzürelmi kormányzás irányítóinak szobrát.

Az Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlés a dolgozó nép fiaiának

törvényhozó testülete és a Nagy Nemzetgyűlés mint a dolgozók nagy többsége akaratának végrehajtó szerve a tömegek érdekében, nem pedig kiváltságosak javára fogja kifejteni tevékenységét. Az alkotmány megszavazása után a gazdasági, kulturális és szociális vonatkozású törvények egész olyan sorozatát lépteti életbe, amelyek a tömegek életszírvonalát hivatottak felemelni és minden városi és falusi kétkézi és szellemi dolgozó jobb életlehetőségét kívánják biztosítani.

A népi demokrácia érvényesülésének ünnepélyes betetőzése, történelmi jelentőségű eseménye lesz a ma megnyíló Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlés, amely megnyitja Románia népei részére a szebb és boldogabb jövő útját.

Haladászellemlü nevelést!

Csögör Lajos egyetemi rektor, nemzetgyűlési képviselőnek a bukaresti Magyar Szóban fennírt címcímű megjegyzett cikkéből idézünk.

Ezek a sorok nem azokhoz kívánunk szólni, akik a kérdést már előre rosszindulatúan reakciós céljaik érdekében használták fel, hanem azokhoz a jöszándekező, demokratikus gondolkodó egyházi és tanügyi emberekhez, akik a felekezeti iskolák megtartásában a romániai magyarság megmaradásának egyik leghatékonyabb biztosítékát látták a multban és a mult tapasztalatai alapján azt hiszik, hogy most is ragaszkodnunk kell ezen iskolák fennmaradásához.

A huszonkét éves kisebbségellenes politika, de különösen az átkoszszellemű Angelescu korzák idején felekezeti iskoláink komoly tényezői voltak az anyanyelvű oktatásnak.

Mindezek ellenére miért kell mégis az Államnak ma ebben a kérdésben új útra térnie? Miért nem jelentenek haladást ma már a felekezeti iskolák?

A népi demokrácia országában új rétegek: munkások, parasztok és a néppel tartó értelmiségiek kezébe került a politikai és gazdasági vezetés. Ezt a vezetést a dolgozók érdekében nem csak meg kellett ragadni, hanem megtartani is kötelességünk. Ezért tehát legfontosabb, hogy utódaink, gyermekeink nevelését szellemi irányítását egységes szempontok szerint a haladás szellemében valósítsuk meg. Egyház és iskola kettéválását nyugaton már a polgári demokrácia több mint száz éve megvalósította. Az iskolát kivette az egyház hatásköréből és az oktatás, kizárólag az állam irányítása alá került. Mi tehát tulajdonképpen 1848 céltűzéseknek egyikeként hajtuk ma végre, amikor az iskolát a természettudományos és társadalomtudományi gondolkodás szellemében akarjuk újjászervezni.

A felekezeti iskolák lemondása, betekintésre, sorsába való beletörődésre nevelték a nép gyermekeit és ezáltal a népeleles uralkodó osztályok érdekeit szolgálta. Mi, öntudatos, a maga erejében bízó, harcra kész ifjúságot akarunk nevelni, mely a világot nem csak magyarázni és megérteni, hanem megváltoztatni is tudja és akarja. Megváltoztatni úgy, hogy az új élet alapja ne a származás, ne a vagyon, hanem egyedül és kizárólag az egyéni munkateljesítmény legyen.

Mi jól tudjuk, hogy mindazt a bizalmatlanságot és gyűlöletet amire száz éven keresztül nevelték bennünket nem lehetett még végelegesen eltüntetni. De senki sem tagadhatja, hogy egészen csodálatos változás ment végbe az együtllakó román és magyar nép viszonyában a rövid három év alatt.

Mit valósított meg a román demokrácia a tanügyi terén a három év alatt?

A magyanyelvű közoktatás irányítására a Közoktatásügyi Minisztériumban vezetői karságot szerveztek, amelyek hatáskörébe tartozik a kolozsvári és a brassói ugyancsak most felszított Tankerületi főigazgatóság és hat Tanfelügyelőség. 1940 előtt nem voltak állami elemi iskoláink. Jelenleg 1036 állami iskola működik 2363 tantervvel. Az állami magyanyelvű középiskolák száma 184, összesen 2035 tanárval. Ezen anyanyelven való oktatásunk elmozdított és fősokolai oktatásig biztosítva legyen, már 1945 januárjában törvény biztosította a magyar előadási nyelvű állami egyetem megszervezését. Az egyetem kolozsvári Bolyai Tudományegyetem néven megvalósult, négy karral működik és közel 3000 hallgatója van. Folyamatosan van a győrtzeredőképzésnek ugyancsak a Bolyai Egyetem keretében való végleges megszervezése is.

Mindezek az eredmények beszédes bizonyítékok annak az új világnak, amelyben élünk. Az elvárásokra, különállásra nem való felekezeti iskolákkal szemben együtt haladunk, egymás mellett, mert a haladás nem lehet egyedül. Ezt a feladatot az állami oktatás segítségével irányítja elő a szellemi szűköségével érveljük csak el.

Igy indul a munka

az Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlésen

BUKAREST. (Agerpres.) — Az Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlés ünnepélyes keretek között ma, kedden délután 6 órakor nyílik meg.

Az ünnepélyes gyűlésen a kormány összes tagjain és a megválasztott 414 képviselőn kívül megjelennék a bukaresti diplomáciai

Kar tagjai, a magas politikai méltóságok, a külföldi és román sajtó képviselői, továbbá számos más kiválóság.

Az Alkotmányozó Nagy Nemzetgyűlés korábbi ként megválasztása után megválasztják a képviselői mandátumokat igazoló bizottságokat, amely után az AL

Kotmányozó Nagy Nemzetgyűlés megkezdí érdemi munkáját.

A Román Népköztársaság Ideiglenes Elnöksége Parhon I. Constantin elnöklével hétfőn munkakülést tartott, amelyen számos közérdekű kérdést vitatott meg.

Itt említhetjük meg, hogy Nikola

Jotov vezetésével tegnap délelőtti fél 10 órakor megérkezett Bukarestbe repülőgépen a bolgár gazdasági bizottság, amely a Bulgária és a Román Népköztársaság között megkötendő új gazdasági egyezményről folytat tárgyalásokat.

Hat havi részletben fizethető ki az adóhátralék

BUKAREST. — Luca László pénzügyminiszter tegnap rendeletet adott ki, amely jelentős könnyítést engedélyez az adóhátralékok rendezésénél.

A rendelet értelmében az 1947—48 költségvetési évből vagy még régebből származó egyenes, mezőgazdasági, szakmai (professzionális), globális és ingatlan-jövedelmi adóhátralékokat, — amennyiben azokat a folyó év március 31-ig nem fizették volna ki, az adófizetők hat havi egyenlő részletben fizethetik ki a folyó évi ap

rilis, május, június, július, augusztus és szeptember hónapokban, mindennemű adótöbblet (majorare) nélkül.

Abban az esetben, ha az adófizetők részleteket nem fizetné ki az esedékességi hónapban, elvesztik

további részletfizetési kedvezményét és hátralékát az adótörvényben előírt adótöbblettel (majorare) köteles kiegyenlíteni.

Az árukészleteket terhező 10 százalékos egységes adónál (impozit) után ugyanazt a részletfizetési kedvezményt biztosítja a pénzügyminiszter legújabb rendelete a még raktáron lévő árukészletek után és arra a hátralékos adóösszege, amelyet az adófizetők a folyó év március 31-ig meg

fizetnek. Ezek a rendelkezések, illetve mentesítések a folyó év április 15-én lépnek életbe.

Nem kell ellenőrzésre bemutatni a számlákat és zálogleveleket

BUKAREST. (Agerpres.) — A gazdasági ellenőrző vezérigazgatóság az érdekeltek tudomására hozza, hogy további rendelkezései felfüggesztették a Monitorul Oficial 1947 december 30-án megjelent 300. számában közzétett 5622. számú rendeletben előírt amak kötelezettségük teljesítését, hogy összejelöljék és bemutatják a gazdasági ellenőrzés vezérigazgatósá

gának, illetve a vármegyei gazdasági ellenőrző szolgáltnak a kapott és kibocsátott számlák kimutatásait és a számlakivonatokat.

További intézkedés mentesítették mind a hitelvezeték, mind az adószámlákat a kötelezettségtől, hogy bejelentik a gazdasági ellenőrzés vezérigazgatóságnak, illetve a vármegyei ellenőrző szolgáltnak a közüzemről származó

szerveződéseket, a kereskedelmi törvény 480. szakasza értelmében a zálogbirtok tárgyának megőrzéséről szóló kimutatásokat és az 1945. évi 590. számú törvény értelmében közzétett zálogbirtok szerződéseket.

Ezek a rendelkezések, illetve mentesítések a folyó év április 15-én lépnek életbe.

12.000 szabadságharcos törte át a monarcho-fasiszta vonalat Középgörögországban

BELGRÁD. — A görög szabad ságrádió jelentette, hogy 12.000 szabadságharcos áttörte a monarcho-fasiszta gyűrűjét Középgörögországban és a felszabadított területre jutott át.

A győzelmes menet február 20-án indult el és induláskor alig 400 ember volt a létszám, Thesszaliában azután mintegy 11.000 ember csatlakozott a menethez.

A monarcho-fasiszta kormány csapatjai minden erejükkel azon voltak, hogy megakadályozzák a menet áttérését, ez azonban nem sikerült és a szabadságharcosok Narkosz tábornok csapatait elértek. Az érkező szabadságharcosokat nagy örömmel fogadták a felszabadított területek lakosai.

Az amerikai nép nem fogadja el Truman olaszországi politikáját

PARIS. (Rador.) — A „Ce Soir“ című lap közli Henry Wallace amerikai elnökjelölt cikkét. Wallace erőlesen bírálja az amerikai kormány politikáját.

„Felolós politikáink — írja az amerikai haladás párt elnökjelöltje — mindent az ég világán megígérnek az olaszoknak, többel közt Tricszet és a gyarmatokat, ha rájuk szavaznak. Olyan biztatlanságot hoznak forgalomba, hogy az amerikai kormány legy.

veresen lép közebe a „kommunista támadás“ elhárítására, ha az olaszok nem szavaznak a washingtoni kormány tetszésének megfelelően. Mi, amerikaiak megdöbbenéssel nézünk, milyen mértékben károsítják kormányköreink az olasz választásokat, hogy bevezessék az állalkósságot a felekezeti életben.

Wallace ezután megállapítja, hogy az amerikai kormány vezetői köréhez, fonyogatókhoz és kölcsönkötőhöz folyamodik, hogy befolyásolja az olasz választás eredményét.

— Nem hiszem, — írja a továbbiakban — hogy az amerikai nép elfogadja Washington olaszországi politikáját. Az amerikaiak meg vannak győződve arról, hogy országunk tekintélyét nem szabad ilyen mértékben kompromittálni az olasz választásoknál, mivel ez nem hozhat számunkra egyebet, mint kellemtelenségeket.

Rohammunka a Székely Színházért

A marosvásárhelyi Székely Színház tükára — bajban is hasznosan — jó alkalomnak bizonyult arra, hogy újfent bizonyítsa a dolgozó nép és a művészet egymashoz tartozását. A tűz után, amely a fiatal színház díszlettárát elhamvasztotta s két műhelyét keményen megsejtette, másfélmillió lejnyi kárt okozva, a színház megsegítéséért önkéntes akarattal megmozdult a szakszervezetekbe tömörült dolgozók s vállalták, hogy rohammunkával tiztizenöt nap alatt elhárítják a tűzvész okozta hiányt, melynek kiküszöböléséhez különbözően egy hónap is kevés lenne.

Ez a szép s öntudatos vállalkozás bizonyára szintén erősítette a Székely Színház rokonszenves együttesét akkor, amikor nem engedte magát munkájában megzavartatni a tűz okozta bajtól, hanem biztosította az előadások zavartalan folytonosságát. A színháznak a dolgozók lelkes segítő készsége miatti bízta háláját fejezi ki az, hogy a tűzvész követő napi előadását nélküle ajánlotta. Így erősödnek gondban és örömben mind szorosabbá a kapcsolatok — a legtermészetesebb kötelek — amelyek a népet s művészeit egy seregbe ötvözik.

A Székely Színháznak egyébként hőiesen viselt bajában a társzínházak is jó segítői s a Magyar Művészeti Vezetőbizottság — melynek vezetője személyesen Marosvásárhelyre utazott — az illetékes kormányhatóságokhoz megküldött jelentésében rendkívüli segélyt javasolt a színháznak a tűzkár okozta nehézségeken átsegítése érdekében.

Ilyen körülmények között megvan a komoly remény arra is, hogy a Székely Színház lelkesedéssel tervezett és érdeklődéssel várt bukaresti vendégszereplését s nyári vidéklátogatását sikerül megvalósítania, — az egymást segítő együttes munka szép dícsértét is hirdelve ezzel.

Megelőnkült írói munka színhazaink darabbal való ellátására

KOLOZSVAR — A háborút követő nagy társadalmi átalakulás színházaink műsorában is mélyreható változást hozott. A színház már nem az elv nélküli szórakoztatás üzeme, hanem nagyfelelősségű munkaközösség, melynek értékét és feladatát a közösségért való tanító, irányító művészi munka adja. Színházainkból sok minden elmaradt abból a lomból, melyet egykor a felelőtlen üzleti szempont hírhangozása értékékként áruolt. További gondos, céltudatos munka hivatott teljessé fokozni színházi műsorunk nemesülését. A jó sikert ígérő biztosíték, hogy a közönség mind egységesebb igényekkel szintén munkatársul állt e munkának a vállalói mellé.

A változás érthetően — legalább is átmenetileg — műsornehézségeket okozott színházainknak. E kérdés ma már jórészt megoldódott és további javulását igéri a színházi irodalmi munka, amely fróink részéről mind fokozottabban megmutatkozik. Immár kész és most ké-

szülő eredeti színművek mellett egész sor fordításról is tudunk, amelyek részben megbízásból, részben ön-kezdemenyezésből indultak s egyrészt még az idei évad színházmu sorát gazdagítják, másrészt a jövő évad műsorát egészítik ki.

Az eredeti munkák között idézzük Szabó Lajos „Mentség” című darabját, mely a könyvnyomtató Mészófalusi Kiss Miklós drámai életét jeleníti meg. A darab bemutatása egyébként a kolozsvári Alami Magyar Színház és Opera közeli műsortervén szerepel. Ugyancsak a kolozsvári színház mutatja be — előreláthatólag a jövő évadban — Kiss Jenő most készülő népi mesejátékát, melynek megírására a nemes népi tartalmat hordozó színházi műfaj pártfogoló kezdeményezés keretében maga a színház adott megbízást. Itt kell még megemlítenünk a marosvásárhelyi Marosi Péter „Igy történt” című történelmi színművét, amely 1922—24 közeli multján keresztül, erdélyi tükörben a „harmadik út”, a féltün telyező drámai értékű bírálat. A darab külön érdekessége, hogy két hadifogolyzsinházban már előadták.

Ami a fordításokat illeti, Szabó László a közelmultban fejezte be M. Davidoglu „A csatái ember” című érdekes művének a magyarra fordítását. A munkára a marosvásárhelyi Székely Színház adott megbízást s ugranez közelebből bemutatja a darabot, amely hamarosan filmváltozatban is közönség elé kerül. A marosvásárhelyi színház műsorán napok óta szerepel s mi-

hamar a kolozsvári színházban is műsorra kerül D'Usseau és Govv amerikai írók „A gyökerek mélyre nyúlnak” című darabja, amelyet Jánosráy György fordított magyarra. A kétarcu Amerikát bemutató darab Bukarest — s másik fordításban — Budapest színházain már jó ideje sikeres műsor. Jánosráy György egyébként a közelmultban készült el Federigo Garcia Lorca „A csodálatos cipészé” című színművének a magyar tolmácsolásával s most Radu Miron „Luxusvonatok” című, az amerikai magánvasutársaságok titkaiba világító érdekes darabjának a magyarra fordításán dolgozik. Aurel Baranga „Utazás Új-Kaledóniába” című színművét Hobán Jenő fordítja magyarra a Székely Színház megbízásából. A kolozsvári román színház egyébként csütörtökön mutatja be a darab román eredetijét.

József Attila költeményei ukrán nyelven

KIEV — A Kievből megjelenő „Literaturnaja Gazeta” című folyóirat hírt ad arról, hogy az ukrán állami könyvkiadó 1948-ban ukrán nyelven megjelenteti József Attila válogatott költeményeit. József Attila verseit Petőfi fordította, Pervomajszkij ülteti át ukrán nyelvre s a kötet élére ugyancsak ő irt hosszabb tanulmányt József Attiláról.

Gondos készülés előzte meg a „Kék Duna” mai előadását

KOLOZSVAR — A Strauss János muzsikájából összeállított „Kék Duna” ma este előadása egyuttal az Alami Magyar Színház és Opera művészegyüttese által az egyes darabok előkészítésében alkalmazott új munkamódszereknek is a vizsgálója. A színház illetékesei, a közeli próbalehetőségéből következő hiányosságok legalább részben kiküszöbölése érdekében, megkezdtek a műsorra vett darabok házi szeminárium keretében való próbák előtti meg-

beszélését, ami — a rendező munkáját kiegészítve — kollően utbaigazítja a szereplő színészeket szerepük értékelésének mind világnézeti, mind emberábrázoló vonatkozásaiban.

Az együttes ettől eltekintve is különös gonddal készült a kellemes operettek közül való „Kék Duna” előadására, amely a próbák alapján ítéltve, egyike lesz a színház idei legjobb zenés előadásainak.

2-2 példányt statisztikai célra

BUKAREST — A gazdasági helyreállítás és pénzrögzítés végrehajtásával megbízott miniszterközi bizottságnak a hivatalos közlöny március 31-iki számában megjelent 269. számú rendelete értelmében a könyvkiadók, az 1941. évi 444. számú törvényben előírt köteles példányokon kívül a megjelent tudományos, gazda-

sági, pénzügyi, jogi és társadalompolitikai tárgyú kérdésekkel foglalkozó nyomdatermékekből két példányt kötelesek a Legfelsőbb Gazdasági Tanács adatgyűjtő és propaganda osztályának megküldeni. (Consiliul superior economic, sectia de documentare si propaganda.)

Az Alami Magyar Színház és Opera közleményei

A legszebb Strauss keringők és dallamok csendülnek fel a színház ma este bemutatásra kerülő felújításában a Strauss művekből összeállított „Kék Duna”-ban, amely a színház zenés műsorának a heti zenés darabja. Vidám, fordulatos meséjű nagyoperett a „Kék Duna”, amely Strauss János életéből ragad ki egy epizódot és a híres Duna-keringő születését meséli el. Csupa ragyogó muzsikája és meleg humor a „Kék Duna”, amelyben Sallay Margit, Egyed Joli, Bereczky Magda, Szentes Ferenc, Sugár Jenő, Szendrey Mihály játsszák a főszerepeket, de ugy az ének- s zenekarban, nemkülönben a nagy számú statisztériának is méltó feladatot jut a darabban. Szakács György gyönyörű díszletei adnak a „Kék Duna”-nak méltó keretet, nemkülönben a Szabarov Zoltán által betanított látványos táncszámok a baltittkar élen Topan Luwal és Szabarovai, tessik színösszert az eseményszámiba menő operett.

A „Kék Duna” ma este bemutatásán szerdán napibérletben van műsoron és csütörtökön este is műsoron marad.

Pénteken újabb bemutatásra készül a színház Skvarkin orosz trókitűnő vígjátékát az „Ifjúság”-ot mutatja be, amelynek szerepait nagyrészt fiatal tehetségek játsszák s így a darab, életkedvvel teli darab valóban a fiatalok ide huanulátát fogja kifejezésre juttatni.

ALAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Keddén este fél 8 órakor: Kék Duna. Bemutatóbérlet 26 szám.

Szerdán este fél 8 órakor: Kék Duna. Napibérlet 27 szám.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Április 7-én, szerdán: Traviata.

Április 9-én, pénteken: Turandot.

KOLOZSVÁRI MŰV. MÜSORA:

CAPITOL: A sztar parádé. Zenés, táncos bohózatok. Jávor, Tolnay, Day-

ka, Labáir. Előadások: 7 és 9 órakor. Új híradó.

CORSO: 1. A megmenetett gyermek. Hatalmas francia film. Főszereplők: Roland Fontain, Rene Nazzy, Camille Beure. 2. Stan és Bran. Felfújás. Könyvkiadó nevelés. Jan 1. Társaság.

FÓRUM: Vissza az úton.

NÉPMOZGÓ (Populr): Olbatalan nyak. Főszerepben Bette Davis.

RIK: Emberek és egerek.

SELECT: Olbatalan vágyak. Főszerepben: Bette Davis. Előadások kezdete fél 4. fél 6, fél 8 órák.

URANIA: Erzaki fenevad.

Hidalmúson is lezajlott a MNSz népi színjátszó, ének- és táncversenye

HIDALMAS. — A Magyar Népi Szövetség népművelési bizottsága által országos viszonylatban kezdeményezett népi színjátszó-énekek és táncverseny Kolozs megye hidalmási járásában vasárnap ment végbe. Az ünnepség számba illő kulturversenyen a MNSz megyei szervezetét Sigmund Lajos és Szabó Lajos, az Állami Zene- és Színművészeti főiskola tanára képviselte.

A járási versenyen Hidalmás és Középlak műkedvelői mérték össze tudásukat. A nemes mérkő-

zés eredményeként a színjátszó- és táncverseny első díját a hidalmási műkedvelők, az énekverseny első díját a középlaki népi énekesek nyerték. A hidalmásiak előkészítéséért Mihályfi Istvánt és Deák Pálnét illeti dicséret, a középlakiak valóban kiváló énekkarának a betanításáért Torró János igazgató-tanítóé az érdem. A verseny napján este díszelőadás volt, amelyen Halmágyi Cédén járási kulturfelelős megnyitó beszéde után Sigmund La-

jos a népi dalkulturáról, Szabó Lajos a népi színjátszóról beszélt. A középlaki műkedvelők előadták Möricz Szigmond „Mint a mezőnek virágai” című egyfelvonásos színművét s Kodály-Bartók dalokkal szerepeltek. A hidalmási táncosok magyar népi táncokat mutattak be. A műsor értékes kiegészítéseként dr. Kusztik Jánosné kolozsvári tanárnő Petőfi-szabadságverseket és székely népballadákat adott elő jeles tolmácsolásban és nagy sikerrel.

Megnyílt Gyaluban az „Anyák iskolája”

GYALU. — A gyalui egészségügyi alig ismer rá az, aki a háború alatt, vagy közvetlen azután látta. Tiszára meszelt, ragyogó, s benne új, fehér ágyak, hónál tisztább lepedők, párnák, paplanok. Valamennyi a gyalui asszonyok kezemunkája, mint ahogy önkéntes munkájuk eredménye annak az orvosi rendelőnek tartarozása is, melyben szülőthont nyitnak meg ezen a verőfényes tavaszi napon a gyalui földművesasszonyoknak. Két fiatal asszony már benn is fekszik a tiszta, világos szobákban. Arcukon az anyaság várásának áhítata, s valami boldog megilletődöttség. Hiszen ez az első eset, hogy mint a városi asszonyok, ők is orvosi felügyelet, s kórházi ellátás mellett várhatják a nagy eseményt. Ezt és sok más, ami világosabb, boldogabb, szebbé teszi életüket a népi demokrácia alkotmánya, s az ezen munkálkodó lelkes emberek hozták el a falujukba és sok más ezer faluba, ahol lassan eloszlik a tudatlanság és babona köde, s megszünik ennek az országnak multból származó szomorú öröksége; a nagy, Európában a legnagyobb százalékú gyermekhalandóság.

SZÁZ ASSZONY SZORUL A TERMEKBE

Száz anya, legtöbbször kicsi, puhaarcu gyermekek ülnek és figyelnek. Az ő nagy, pirosbetűs ünnepük ez a mai. Ingyen orvosi rendelők, s teljesen ingyenes szülőthotthonok van, s emellett várandós anyáknak s gyermeküknek ingyenes orvosi tanácsadás, gyógykezelés jár cezatul. Fehérnek, tudják jól, hogy ez mit jelent. Látták, tapasztalták elget a multban a halállal végződő szülések, eszemétkorban elpusztultak tragédiáit. A falu eszméi, az asszonyok tudják, hogy az anyák iskolája, melyben megtanítják őket a higiénia alapelemeire és klokkat-

zék eredményeként a színjátszó- és táncverseny első díját a hidalmási műkedvelők, az énekverseny első díját a középlaki népi énekesek nyerték. A hidalmásiak előkészítéséért Mihályfi Istvánt és Deák Pálnét illeti dicséret, a középlakiak valóban kiváló énekkarának a betanításáért Torró János igazgató-tanítóé az érdem. A verseny napján este díszelőadás volt, amelyen Halmágyi Cédén járási kulturfelelős megnyitó beszéde után Sigmund La-

jos a népi dalkulturáról, Szabó Lajos a népi színjátszóról beszélt. A középlaki műkedvelők előadták Möricz Szigmond „Mint a mezőnek virágai” című egyfelvonásos színművét s Kodály-Bartók dalokkal szerepeltek. A hidalmási táncosok magyar népi táncokat mutattak be. A műsor értékes kiegészítéseként dr. Kusztik Jánosné kolozsvári tanárnő Petőfi-szabadságverseket és székely népballadákat adott elő jeles tolmácsolásban és nagy sikerrel.

KULTURNIREK

A SZOVJETUNIOBAN az idén ünnepelik Tolsztoj születésének 120. évfordulóját. Tulóban, a nagy íróról elnevezett Tudományos Akadémia múzeumában sorozatos előadásokon és felolvasásokon ismertetik Tolsztoj életét és alkotó munkáját. A moszkvai Tudományos Akadémia jubileumi ülésen emlékezik meg a nagy íróról.

A SZOVJET FILMREPORT készült Magyarországról. Nyolc kiváló szovjet filmszakember érkezett Budapestre a munka elvégzésére. Ugyancsak a szakemberek készítettek el a jugoszláv filmriportot is. A magyar filmkörökkel való megbeszélések eredményesen végződtek s így a felvételek hamarosan megkezdődnek.

A FRANCIA IRODALOM helyzetéről Elsa Triolet cikket írt a Les Lettres Françaises-ben. Rámutat, hogy azok a reakciós erők, amelyek török szélére taszították a

Persze a gyaluiak kihasználják az alkalmat, s a jelenlevő egyetemi tanártól kérnek orvosi tanácsot. Röppennek a szavak, mindenki segít és tanít. Itt van a Demokrata Nőszövetség, a Gyermekvédő Bizottság, az Egészségügyi Szakszervezet, a város és vármegye kiküldöttjei. Dr. Constantinescu Elisabeta, a Demokrata Nők részéről, Cristea Maria, Mihaila gyermekorvosnő, dr. Podoba, dr. Iancu, dr. Neulander és dr. Pop klinikai orvosok, dr. Ilea Tudor a vármegyháztól és Bologáné az egészségügyi védőnök képviselőiben. Egy cél viszi őket. Faluról-falura járva terjesztik a tudást, az egészségvédelem tudományát. Jövő vasárnap Floresti, Lóna és Nagykapus községek számára tartanak „Anyák iskoláját” a jövő, a gyermekek, az ország érdekében. (ml.)

FRANCIA FILMET, MOST az irodalomra

francia filmet, most az irodalomra akarnak végzetes csapást mérni. A könyvesboltok kirakatai tele vannak úgynevezett „amerikai szellemű” könyvekkel, erotikus történetekkel. Ezek hatalmas példányszámokban jelennek meg, kritikájuk jézetett, ugyanakkor a francia írók műveit valóságossal érejtik a közönség előtt.

„AZ OROSZ KOHÁSZAT ATYJA”, Pavlov szovjet akadémikus tiszteletére 85. születésnapja alkalmából ünnepi ülést tartott a Szovjet Tudományos Akadémia. A kormány „szocialista munka hőse” címmel tüntette ki az ünnepeltet s két ízben adományozta számára a Sztálin-díjat. Pavlov akkor kezdte munkáját, amikor a szovjet üzemek még egészen kezdetleges olvasztókemencékkel dolgoztak. Résztvett a nagy vas- és ércüzemek létrehozásában. Számos tudományos munkája jelent meg.

7 millió 468 ezer 541 ember szavazott a választásokon

BUKAREST. — A központi választási bizottság közölte a március 28-iki választások hivatalos végeredményeit.
A hivatalos jelentés szerint a választói névjegyzékekben összesen 8 millió 399.416 választó szerepel, akik közül 7 millió 661.031 ténylegesen szavazott. Megsemmisítettek 192.490 szavazatot, érvényes volt tehát 7 millió 468.541

szavazat.
Az érvényes szavazatokból 6 millió 959.936 szavazatot kapott a Népi Demokrácia Frontjának listája, tehát a szavazatok 93,2 százalékát és ennek alapján a 414 képviselői mandátumból 405 mandátumot kapott.
A Bejan-féle nemzeti liberális párt 212.438 szavazatot, tehát 2,8 százalékot és ennek alapján 7

mandátumot kapott.
A Lupu-féle demokratikus párt pártokra esett 50.532 szavazat, tehát 0,7 százalék, vagyis 2 képviselői mandátum.
A független párt listája 245.635 szavazatot, tehát 3,3 százalékot kapott ugyan, de az ország külön-böző szavazóközleteiben szétforgácsoltan és így nem jutott egyetlen mandátumhoz sem.

A román demokratikus erők megsemmisítő választási győzelmét méltatja a Pravda

MOSZKVA. (Rador.) — A „Pravda” című szovjet lap Viktorov nevű diplomáciai levelezője a Román Népköztársaságban március 28-án megtartott választásokról és a Népi Demokrácia Frontjának a választáson elért hatalmas győzelméről a következőket írja:

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése tagjainak március 28-án megtartott megválasztása hatalmas kiábrándulást okozott a román demokrácia ellenes körökben, mert ezek a választások a legteljesebb rendben, mely demokratikus szellemben folytak le és az ország demokratikus erőknek megsemmisítő győzelmével végződtek. Románia demokratikus erői büszkének lehetnek erre a győzelemre, mert megnyerték a nép teljes bizalmát a reakció elleni elszánt harcukban és mert megbizonyították tényekkel, hogy a népi demokrácia a nép akaratát fejezi ki és a nép érdekeit szolgálja.

A román demokrácia óriási jelentőségű demokratikus ujtásokat valósított meg, amelyek alapvetően megváltoztatták az ország politikai és gazdasági életét. Sikertült megszilárdítani a demokratikus Románia nemzetközi helyzetét a Jugoszláviával, Bulgáriával és Magyarországgal megkötött barátsági egyezményekkel, de különösen a Szovjetunióval megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményrel.

A monarchia megszüntetéséről és a Román Népköztársaság megvalósításával eltávolították a reakciós erők utolsó mentővárát és lerombolták utolsó bástyáját. A román nép ezeket az értékes vívmányokat a demokratikus erők egységesítésének köszönheti. A Román Népi Demokrácia Frontja megerősödött a választási küzdelemben a Román Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt

egységesítéséből Keletkezett Román Munkáspárttal, de különösen azzal, hogy a két munkáspártot megtisztították az áruló elemektől.

A román nép ezen a választáson rendíthetetlen akaratát fejezte ki, a Nagy Nemzetgyűlés megalkotta az új alkotmányt, amely megpecsételi a román nép eddig megvalósított vívmányait, amelyekkel a román nép boldogabb jövőjének útjára, a szocializmus felé vezető útra lépett.

Ha a termelés meléséről van szó, nem ismernek akadályt a régi Foresta üzem dolgozói

REGEN. — (Kiküldött munkatársunktól.) A gözduda nagyot rikolt, aztán egyetlen bugássá válik hangja. Vége a déli pihenőnek. Még szól a szirén hangja, de a hatalmas barak máris dübörögni kezd. A gáterek fűrés pengéi belevágják a fenyőfátunkba. Repül a fűrészpör, hasad a deszka.
A gáterek fölött épített barak tetején zászlót lenget a gyenge tavaszi szél. Fehér lobogó, középen a szakszervezeti jelvény hímzve. Az üzem, a „Foresta” fűrésztétele dolgozni nyertek.
Négy óriási gáter nyeli a hatalmas szálakat. Toldozott-foldozott gépek, de bírják az iramot. Három további gép áll. Azokat nem bírja meghajtani a kölcsönkért, kiselejtezett gőzgép.
A „Foresta” az ország második legnagyobb fűrésztétele. Olasz vállalkozás valamikor a Duco szerteágazó kémcsővezetékek egyik állomása volt. A fasizmus tehetetlen dübe, a visszavonuló fasiszta csapatok levegőbe röptették itt mindent, ami csak szétrombolható volt.

— Rom volt itt minden — mutat körbe az üzemi bizottság elnöke, László Sándor —, de új életet teremtettünk a romokon, újjáépítettük az üzemet...
— A semmiből építettük mindent. A vállalat obszurvatói kerékelt oldottak. A CASBI vette kezelésbe az üzemet, mi pedig hozzáfogtunk felépíteni. Miközben beszél, járjuk a telepet. Gyomlepte épületraakon botorkálunk. A gyomokból gépalkatrészek kandikálnak ki.

— El kezdünk termelni — szól újra az üzemi bizottság elnöke. — Ugyanakkor folytatjuk az újjáépítést is. Dolgozónk tudata csakhamar felmelt bennünk. Szorgalmasan gyártjuk meg a munkavesszőket.
— Termelési térvünk értelmében 3000 köbméter felelő 1800 köbméter deszkát kell gyártunk havonta. Ezt tudják. Több mint kétezer köbméter deszkát készítünk a még további akarjunk felezni a termelést.
A gépházba térünk be. A gépiális lassan pöffentéssel dolgoz.
— Sok a nehézség — folytatja. — Elektromos motorjainkat nem tudjuk

rendbehozni. Tekeréselésünk elégett, amikor felrobbantották az üzemét, s most nincs hozzá drót. Hatalmas gáter-fűrészlappkészletünk volt. A fasiszták ellopták. A meglévőket már nagyon elvékonyították a sok kőszőrűléstől.

— De hiába vannak nehézségeink a lágagyarat is üzembe helyeztük már s hamarosan működni fog keményfaldolgozó üzemünk is. Építjük üzemünket, építjük a köztársaságot...

A régi „Foresta”-ban nincsen baj. Dolgozói nem ismernek akadályt. Biztos üntudattal dolgoznak, lendülnek nap-nap után újabb és újabb győzelemre, hogy velük együtt népköztársaságunk is újabb győzelmeket arasson a nép, mindannyiunk előmenetelére.

(ék.)

99 százalékkal haladta túl az 1938-as termelést a marosvásárhelyi ROBOT gyógyostya-üzem

MAROSVÁSÁRHELY. (Kiküldött munkatársunktól.) — Tulzás lenne gávnak nevezni a marosvásárhelyi ROBOT gyógyostya-üzemet s ha mégis annak nevezjük, azért tesszük, mert hatalmas termelési eredményeivel joggal megérdemli a gyár nevet. Ez az alig tízezer négyzetméter területű üzem ugyanis 99 százalékkal haladta túl az 1938-as termelési hatágot s hamarosan piacra kerül 15 különféle gyógyostyalekészítményével megszűnteti a gyógyszeripar nagy ostromlását.
Stift Károly osztálymester vezet végig a nagygyáron tiszta üzemben, amelynek többek között az a nevezetessége, hogy tulajdonosi maguk a munkások. Szövetkezeti alapon működnek s még a szövetkezeti részjegyzést is tulajdonossal dolgozzák le.

— Hány darab osztály gyártanak óránként? — tesszük fel a kérdést.
— Negyven-negyvenöt ezer darabot — mondja Stift Károly.
A gázkályhákön süstörgő különleges réztányérokra egyenletes gyorsasággal ömlik a megfellelően kikevert nyersanyag. Összecsatlan két tányér s a következő percben máris kiemelik a nagy fehér osztályt. Most már csak a vágás következik.
— 1938-ban egy munkás két kilo anyagból 4668 osztályt csinált — mondja a gyár egyik dolgozója. — Ma másképp kilóból 9—10.000 darabot állítunk elő. Egyetlen szemernyi nyersanyag sem pocsékolódik ma már el.
— Eppen ezért — veszi át a szót Stift Károly — általános munkás-áramlás van a gyáron belül.

ba az osztályt, mint eddig, s ezzel hozzájárulunk ahhoz is, hogy a széles néprétegek még alacsonyabb áron vásárolhassák meg a gyógyszerészükségletüket.
— Nyersanyagunknak nincsenek?
— Örömmel mondhatjuk, hogy már ezen a téren sincsen semmi panaszunk. A esikszentimenteni kéményítőgyárból nagymennyiségű rendkívül finom burgonyaliszlet utaltak ki számunkra, úgy hogy zavar nélkül dolgozhatunk.
A raktárszettekön már nagy halomban emelkednek az ezer-ezer osztálykapasulát tartalmazó dobozok, hogy elinduljanak utjukra a gyógyszerárakba és gyógyosgyógyárakba. A vásárhelyi ROBOT munkásainak erőfejlesztése a marosvásárhelyi gyógyostya-üzemben sem lesz hiány.

Sziklákat rengető,

hegyeket megmozdító lendülettel indult az országépítés alkotó munkájának nagy rohamára ifjú ságunk serege.
Nótázó kedvű, acélos izmu ifjak seregei ott menetelnek a máramarosi szikla között, hogy nyomukban új vasutvonalak nőjenek. Ott hajladozik karsu ifjú testük a Prut mocsarainak leccapolásánál, ott szikrázik kezükben a sineket hegező pisztoly a Livezeni-Bumbesti vasutvonalon mentén és ifjak ezre vágja át magát a Vulkán és Paring környéki öreg havasokon, hogy utat nyisson az Olténiai síkságok gazdag termései földje felé.
A tavasz teremő láza ég ez er és ez er ifjú szívben, hogy minden akadályt legyűrő kemény akarattal robbantsák az utjukban álló sziklákat, utat nyissanak a hegyek gyomrán keresztül, mocsarak helyére dus termőföldet varázsoljanak és rodogó vonatok számára fektessenek sineket.
Országépítő nagyszerű munkát végeznek ifjak seregei, hogy boldog országot teremtsenek, hogy egy emberibb élet biztonságát alapozzák meg fiatal szívük lelkesezésével.
Új hang harsan a hegyekben és új hang rival végig a síkságokon az új szellemű, áldozatos munkára induló ifjuság hangja. Megdobog a föld a menetelő fiatal ság ütemes lépésétől, amint rohamra indulnak a természet erőinek lenyigözésére, hogy verejtékük nyomán nagyobb darab kenyeret teremjen mindenki számára, fedél kerüljön minden fej felé, egészséges otthonok emelkedjenek a semmiből és az egész országban az emberi élet viruljon.
Szent fogadalom tüzeiben edződtek meg a munkabrigádok ifjai és az öntudatos történelmi hivatásuk teljesítésének kohójában varázslatos csodákat lát az ország népe.
Ifjuságunk példát mutat valamennyiünk számára, mert új és nagy célok hezitik és kezük alatt újjá épül nemcsak az ország, hanem maga az élet is.

Számhaveszik az ország egészségügyi intézményeit

BUKAREST. — (Agerpres.) A Román Népköztársaság egészségügyi szakszervezeteinek több mint 2000 önkéntes tagja nyc különleges kiképzést az egészségügyi minisztérium ingó és ingatlan javainak felleltározási munkájába való részvételre.
A felleltározásnak és kimutatásnak az a

célja, hogy pontos kimutatás legyen készíthető az egészségügyi minisztérium összes javáról. A minisztérium hű képet akar kapni az esetleges közegészségügyi szükségletekről, a pótlandó hiányokról és a háború pusztításai következtében az egészségügyi intézményeknél szükségessé vált helyreállításokról.

Több mint \$2 millió lej értékű ujjépitési munkát végeztek Kolozs megyében a stabilizáció óta

KOLOZSVAR. — Bianu Petre dr. megyefőnök elnökletével a megyei időközi bizottság a napokban a megyeházán gyűlést tartott. Ennek keretében a megyefőnök beszámolt azokról a nagyarányú ujjépitési munkálatokról, amelyek az elmúlt év folyamán a megye területén a mérnöki hivatal vezetésével megvalósítottak.

— Az 1947 év kezdetén a megye a háború következtében megrongált középületek, hidak és utak rossz állapotba miatt igen szomorú képet mutatott — mondotta Bianu Petre dr. megnyitó beszédében. — A Román Kommunista Párt kezdeményezésére és a dolgozók tiszteletére önkéntes munkájára nyomán a mult szomorú emlékei lassan-lassan eltűnnek a megye színteréről.

Megyeszerte 8 megyei, 50 községi új hidat építettek. A háború által megrongált megyei hidak közül 55-öt, míg a községiak közül 398-at javítottak meg. A megyében igen rossz állapotban levő

megyei utak közül 245 kilométert, míg a községi utak közül 285 kilométer utszakaszt tettek járhatóvá. Az utjavításokhoz a megyei utakra 24 ezer köbméter, míg a községi utakra 21.380 köbméter követ hordottak ki. Ezeket a munkálatokat többnyire köz- és önkéntes munkákkal valósították meg. A kimutatás szerint a stabilizáció előtt 23.226 millió 966 ezer lej értékű közmunkával, míg a pénzügyítés után 394.726 lej értékű közmunkával és 30 millió 31 ezer lej értékű önkéntes munkával járultak hozzá a megye dolgozó tömegei ezeknek a munkálatoknak az elvégzéséhez.
Kolozs megye területén a megyei utak mellett 48.160 folyóméter sáncot tisztítottak ki. Az így elvégzett közmunka értéke a stabilizáció előtt 2566 millió lej.

Középületek
A községi épületek közül 35 községi iskolát, 72 községi iskolát javítottak meg. Az elmúlt egy év alatt 5 új községi elemi iskola épült. Közmunkával 2 templomot

építettek és 38-at kijavítottak. A községek kezelésében lévő gyógy- és üdülő fürdők közül 6 községben javításokat végeztek, míg 5 helységben egészségház kijavítását fejezték be. 176 közkutat tisztítottak ki, 12 községi vágóhidat helyeztek használható állapotba. A községek tulajdonában lévő kertek közül 10.800 folyóméter hosszúságú kivevő elkorhad, vagy megsemmisült kerítést készítettek el. Ezeknek a középületeknek ujjépitésére a falusi dolgozók teljes önkéntes munkával oldották meg. Ezen a téren az augusztus 15 előtt elvégzett önkéntes munkája értéke 2460 millió lejt míg a stabilizáció után 6 millió 752 ezer lejt tesz ki. A közmunkával elvégzett munkálatok értéke 1 millió 350 ezer lej értékű.

Az elmúlt évfolyamán 2 községet villamosítottak, míg 2 községet a telefont vezették be. Ezeknek a munkálatoknak előkészítésére 906 villany és 1497 telefontermetet termeltek ki, szállítottak a helyszínre és állítottak fel. Ezeknek az ujjépitési munkálatoknak önkéntes munkával elvégzett értéke a stabilizáció előtt 702 millió lejt, míg a pénzügyítés után 2 millió 284 ezer 500 lejt tett ki.

Ugyancsak a mult év márciusa óta 104 közkutat, 3 gyermekotthon, 120 vizigát, 336 új iskola-pádot, 19.471 ház, 54.103 folyóméter kertét építettek, vagy javítottak meg. Az e téren elvégzett önkéntes munka értéke meg haladja a 29 millió 91 ezer lejt.

A megyei mérnöki hivatal egy évi kimutatása alapján tehát a megye dolgozó tömegei a stabilizálás előtt 95.792 millió 966 ezer lej értékű közmunkával, 3162 millió 200 ezer lej értékű önkéntes munkával, míg a pénzügyítés után 1 millió 429.726 lej és 80 millió 807.500 lej értékű önkéntes munkával járultak hozzá a megye ujjépitési munkálataihoz. Itt jegezzük meg, hogy ezzel szemben csak 11 millió 350.915 lejt készpénzt használtak fel erre a célra a költségvetésben biztosított összegekből.

Közel kétmillió kiló tavaszi buzavetőmag érkezett a Szovjetunióból

BUKAREST. (Agerpres.) — A Szovjetunióból naponta rendszeresen érkeznek a tavaszi mezőgazdasági munkálattalhoz szükséges vetőmagok.
Március 28-án és 29-én a galaci kikötőbe összesen 1 millió 851,964 kiló tavaszi buzavetőmag érkezett a Romano-Import cég címére. A tavaszi buzavetőmagot az ebben hiányszorrendű vidékek földművesei között osztják szét a Mezőgazdasági Kamarák, illetve a szövetségi hálózat útján.
Itt említjük meg, hogy az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium 15 jelentős kivitelű ügyletet engedélyezett. Exportra kerülnek gabonafélék, mezőgazdasági termékek, petrolum és petrolumpipari termékek és különböző faárak.
A szállítások a Szovjetunió, Bulgária, Ausztria, Szíria, Sríja, Csehszlovákia, Magyarország és Hollandia részére történnek.

30 vagon szovjet buzavetőmagot kapott Aranyos-Torda megye

Kihűnően haladnak a vetési munkálatok

TORDA. — A tavaszi vetési munkálatok során Aranyos-Torda vármegyében a mai napig búzával 547 hektárt, zabbal 718 hektárt, napraforgóval 160 hektárt, mákkal 3 hektárt, burgonyával 13 hektárt, takarmányrépával 5 hektár területet vetett be.
A felszántott terület többi részét a most megindult tavaszi mezőgazdasági munkálatok során fogják bevetni. A vetőmaghiányban szenvedő Aranyos-Torda megye földművelésének hatalmas segítség az a tavaszi buzavető-

mag, amelyet a kormány a Szovjetunióból kapott vetőmagmennyiségből a megye részére kiutalt. Aranyos-Torda megye földművelésének — értesülésünk szerint — 30 vasúti kocsi buzavetőmagot kapott az országba érkezett szovjet búzából. Így a vetőmaghiány a megyében megszűnt.

A tavaszi vetési munkálatok elősegítésére a megyének 100 üzemképes traktora, 70 traktor-ekéje, 190 vetőgépe és nagy mennyiségben petrolum, olaj és benzinenyiség áll rendelkezésére.

Az összes elvetett búzából 40 százalék nagyon jól, 35 százalék jól, 22 százalék közepesen telett. Az elvetett buzavetőmag mennyiségéből aig 3 százalék pusztult el. Az őszi rozból 30 százalék nagyon jól, 35 százalék jól, 9 százalék közepesen telett és csak alig egy százalék nem kelt ki. Árpából 20 százalék nagyon jól, 70 százalék jól, 8 százalék közepesen és 23 százalék gyenge állapotban telett. A kedvező időjárás következtében az idei termés jónak ígérkezik.

Adóügyi tájékoztató

Az adóügyi törvények egyes rendelkezéseinek módosításáról és egységesítéséről szóló 81. számú törvény (megjelent a hivatalos lap április 1-i 77. számában) lényegesen módosítja az egyenes adótörvény 41. szakaszának 1, 2, 3, 4, 5 és 6. pontjait.

A módosított törvényszöveg kimondja, hogy az adózás alá eső tiszta jövedelem és az adó megállapítása adóvallomási iv alapján történik, amelyet az adófizető polgárok évenként, vagy szakmai gyakorlatuk megkezdésekor kötelesek benyújtani az adóügyi eljárásról szóló törvény 13. szakasza, valamint a jelen törvény rendelkezés szerint.

A március havában benyújtandó évi adóvallomási ivnek magában kell foglalnia az ideiglenes adókövetéshez szükséges összes adatokat, amelyeket a pénzügyminisztérium erre vonatkozó nyomtatványai előírnak. Ezekből az adóvallomási ivékből nem hiányozhatnak a vállalatban felhasznált alapítke és az elmúlt naptári év kereskedelmi forgalmának számadatai.

Azok az adóvallomási ivék, amelyeket január 1 és február 10 között kell benyújtani, a folyó pénzügyi évről szóló adókövetés véglegesítésének megejtése céljából, tartalmazni fogják a végleges adókövetéshez szükséges összes adatokat, valamint a pénzügyminisztérium nyomtatványiban foglalt kérdésekre adott feleleteket. Ezek szerint nem hiányozhat az adóvallomási ivből a vállalatban felhasznált tőke nagysága, az adókövetési időszaknak megfelelő naptári év kereskedelmi forgalma, 32. szakasz által meghatározott bruttó jövedelem, valamint a 33. és 34. szakaszok alapján kért adócsökkentés összege és az így kapott adóalap összegszerű kifejezése.

Az adóvallomásokhoz mellékelni kell az évről mértéket és az abban foglalt adatok igazoló iratait. Mivel az adókövetés alapját az adóvallomás képezi, az adókövetést az adóvallomási ivben foglalt adatok alapján lehet megállapítani. Az így megállapított adókat a pénzügyi közegek utólag felülvizsgálják.

Az adóvallomás benyújtásának elmulasztását, az adóvallomások hiányosságait, vagy ha az adóvallomási iv a valóságnak meg nem felelő adatokat tartalmaz, a törvény pénzbírsággal és büntető megtorlással sújt.

Kifizethetők

a félhavi fizetések és előlegek

BUKAREST. — (Agerpres.) Az illetékes hatóságok értesítik az érdekelteket, hogy a hónap folyamán a munkások kérésére az ideiglenes havi fizetés kiutalása nem tilos.

Előlegek és félhavi fizetések a hónap folyamán kiutalhatók, míg a végleges fizetés a hónap végén történik.

Titkos villanyégőraktárt leplezett le a GESZ

KOLOZSVAR. — A GESZ hosszas nyomozás után titkos villanyégő és villanyerőellátási kártyák fedeztet fel. Roiban Gheorghe Tordai-uti lakos házában padlásán 166 darab villanyégőt, új rádiókat, nagymennyiségű rádiócsöveket, 5 láda szigetelésre használatos szellőző, szigetelő szallagot és több mint egynevedmillió lej értékű egyéb vil-

lanyerőellátási cikket rejtgetett. A nyomozás során megállapították, hogy Roiban, aki a hadseregnek aktív tagja volt, de kifogásolható magatartása miatt rendelkezési állományba helyezték, még mint a hadsereg tagja és egy katonai raktár vezetője, a raktárból tulajdonította el a lakásán talált áruk nagyrészét.

Kolozsvár újjáépítési terve szerint:

Megszűnnek a jövőben a kolozsvári nyomortanyák

KOLOZSVAR. — A napokban részletes riportban számoltunk be arról a nagyszabású városrendezési és újjáépítési tervről, mely nagyarányú fejlődést és még beláthatatlan perspektívát biztosít Erdély fővárosának. E terv keretében szorosan illeszkedik be az az elgondolás, hogy meg kell szüntetni Kolozsváron azokat a nyomortanyákat, a mult szomorú örökségéből ránkmaradt járványfészkeket, piszkos, elhanyagolt nyomoruságos lakóegységeket, melyek semmiképpen sem illenek egy fejlődő városba. Van

gond arra is, hogy öntudatukat emeljék. A Pata-utca, Heltai-utca és környékének cigány lakosai egyenlő jogú és kötelességű polgárként szervezik meg saját új, tiszta, egészséges negyedüket. Ahogy kommunikációval segítenek saját javukra, új otthonaik felépítésén, úgy rendszeres munkához szokott polgárok lesznek, mert a jövőben a terv szerint nem engedik őket munkakerésből kizárni és a régi céltalan életet élni, hanem elhelyezkedhetnek a közeli téglagyárban. Sajátmaguk közül kizemelt embereket állították majd az új városnegyed rendőrségét, akik vigyáznak majd az otthonok és lakók épségére, életük rendjére és biztonságára.

Egy éven belül lebontják a nyomortanyákat

hogy az itt lakóknak az Irisz-terlep nagy és még üres térségben emberhez méltó, csendes és egészséges lakóházakat építsenek. A hivatal már elkészítette a terveket. A jövő évtől kezdve öt ilyen szerencsétlen, otthonnak nem nevezhető házakban élők, tiszta, kényelmes, a legmaibb tervek szerint, közmunkával felépített házakban laknak majd. S az új otthon, új életlehetőséget is biztosít számukra. A fellegvári és Opera mögötti nyomoruságos lakókat szegény, a

multban elhanyagolt lakókat akiket koldulásra kényszerített gyakran a szegénység, akik nem ismerték sem a szervezetséget, sem a rendszeres munkát, remélhetőleg már egy év múlva a dolgozó polgár szabályos és alkotó életét élik majd. Gyermeküket sem csavarognak az utcán, nem koldulnak, nem árasztják el a várost szalmas rongyokkal. Az új lakónegyed emberi életre szentelt majd a vándorörszektől, de sok tehetséggel megáldott embereket, lesz

Anyák iskolája

nyílik szerte Kolozsvár megyében az elkövetkezendő hetek alatt. Minden vasárnap orvosok, egészségügyi szakemberek, védőnők indulnak a falvakba, hogy ott egyetlen szabadnapjuk önkéntes feloldásával oktassák, tanítsák a fajú édesanyjait a legnagyobb asszonyi feladatra: gyermekeik egészségének megőrzésére, a jövő generáció éppé, egészségessé való nevelésére. Érthető, egyszerű nyelven közlik velük azokat az alapelveket, melyek a higiénia tudományát veszik észükbe. Megtanulnak mindent, amit egy mai asszonynak saját maga és a gyermeke ápolásáért, tisztántartásáért, egészségének megővéséért tudnia kell.

Az akció megindult, s a tavalyi nagyszerű egészségügyi kampányok utja nyomán, most nők, anyák iskolája tanít a falvakon. Az első ilyen iskola — (ha szabad a jelen esetben kissé profán szóval élni) — (riási sikert jelentett. Valami nagy és elhatározó esemény történt ugyanis, a multban elhagyott, magáramaradt sötét babonák levegőjétől terhes falvainkban. A falusi nép ráeszmélt arra, hogy alkotmánytervezetünk minden betűje eleven valóság, élet, az ő javukat szolgáló egyszerű alkotómunka. A legelmaradottabb faluban is eleven

valóság lett a közönségi szellem. Asszonyok és férfiak versengenek abban, hogy rohammunkával, közös erővel építsenek, akkossanak a közösség javára, az élet szebbé tételére, s az egész ország boldogulására. Gyaluban az „anyák iskolájának” megnyitása után, egy falusi asszony lépett a vendégek elé s keresetlen, meleg szavakkal köszöntö meg mindazt, amit a Népi Demokrácia Frontja a falu népéért tesz. Olyan munkába állította őket az egymás iránti felelősségérzet — mondotta —, amely a boldogság, a szebb élet felé viszi az egész falut. Mindezt tudják és hálásak érte. Kigyúlt arccal és csillogó szemmel nézik az újonnan elkészült egészségházakat, orvosi rendelőket, szülőotthonokat. Versengenek abban, hogy ki hoz oda több vásznat, lepedőt, párnát, ujszülöttnak való babakelengyét. A szegénybekeret kiségitik, egymást támogatják. Öntudatra ébredtek, az analabéták irni-olvasni tanulnak, a fiatal asszonyok már kinevetik a vénasszonyok babonás kuruzslásait. Új élet minden ragyogó jelével folyik a munka és bizonynyára megszűnteti a parányi koporsók csecsemőhalottainak nagy számát — ehelyett boldog, egészséges gyermekek othonává változtatja falvainkat.

Hatalmas tűz Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Hatalmas tűzvész pusztított hétfőn a késő esti órákban az Ilie Pintilie-utca 37 szám alatti Leon Rudolf-féle festékgárban. A gyár épülete mellett elhelyezett olvasztókazánban lakkot főztek. A lakkot a megengedett hőfoknál túl hevítették, az tüzet fogott s lángborította az olvasztókemencét.
Costea Ioan komiszár, a rendőrség vasúti kirendeltségének vezetője Lukács József közrendőrrel a helyszínre sietettek és irányították az oltást. A gyár dolgozói, valamint a környékbeli lakosok segítségével sikerült a tüzet helyhezkötniük és eloltaniok.
A kár nagy, számszerű megállapítása folyamatban van.

Főbelötte magát Coldea Gheorghe, a zsaroló volt pénzügyi főtisztviselő

KOLOZSVAR. — A kolozsvári törvényszék három nappal ezelőtt 1 évi börtönbüntetésre ítélte Coldea Gheorghe volt pénzügyigazgatósági főtisztviselő csalás bűntette miatt. Coldea hétfőn délelőtt, három nappal az ítélet kihirdetése után öngyilkos lett.

Coldea Gheorghe, nem sokkal a kompromisszók után Máramaroszigetre helyezték át. Nem akarta elhagyni Kolozsvár területét, nem utazott el új állomáshelyére, inkább lemondott állásáról. Néhány hónapon át zavartalanul, gond nélkül élt megtakarított pénzéből, de amikor az elfogyott, kereseti forrása nem lévén, csalásra vetemedett. Felkereste az ismerős, kereskedőket, náluk könyvelésvezést végzett. Az üzleti könyvekben szabálytalanságokat fedezett fel, melyeket kisebb-nagyobb összegek ellenében hajlandó volt „elnezni”.
A megszarolt kereskedők nem tudták, hogy Coldea már nincsen a pénzügyigazgatóság szolgálatában. Fizettek. Ugyanakkor azonban feljelentették. Coldeát a hatóságok letartóztatták. A törvényszék a terhelő bizonyítékok alapján egy évi börtönbüntetésre ítélte a most-évedt embert.

Coldea megkezdte büntetését kitalált. Vasárnap megbetegedett. Arra kérte a fogház orvosát, utalják be kórházi vizsgálatra. Kérését teljesítették. Hétfőn délelőtt fejfájás kísérte Coldea Gheorghe-t a kórházba, onnan a letartóztatott lakására vitte, hogy orvosokkal vegyen magához.
Coldea lakárán a szekrényhez ment, pisztolyt vett elő a fehérmunkás alól s mielőtt megrakodályozhatták volna, főbelötte magát.

Jegyzék Német Dávid Vencelék ügyében

KOLOZSVAR. — A kolozsvári büntetőtábla I. számú tanácsa hétfőn ítélt börtönbüntetést Dávid Vencel és fia Dávid József hangszerkeresők ellen elkövetett bűnéikért.
A törvényesek által 10 évi elzárásra ítélt Dávid József büntetését a tábla 5 évre csökkentette. A három évre ítélt Dávid Vencel büntetését megszüntetve a tábla 1 évi börtönbüntetésre csökkentette a tábla.

Érrevel jelentkeznek az ifjak 3 önkéntes munkatelepekre

TORDA. — A Bumbesti—Livezeni munkatelepre érkeznek ifjúmunkás brigádok. Torda város ifjúmunkásiból alakult 220 főnyi önkéntes brigádok a napokban indult el, hogy résztvegyen a nagyjelentőségű vasutvonal építési munkálataiban. A város lakói könnypénz keretében bucsúztak a munkatelepre induló ifjakról, akiknek hősiessé ujjáépítési munkájuk nyomán rövidesen elkészül az a vasutvonal, amelyet a régi rendszerek 25 év alatt nem tudtak kiépíteni.

A „Luca László” szálya—visói és az ország többi munkatelepeire újabb önkéntes munkabrigádok érkeznek. Igy a múlt vasárnap a szálya—visói munkatelepre Medgyesről 220 főből álló ifjúmunkás, míg a Bumbesti—Livezeni munkatelepre két nagyváradi és egy brassói ifjúmunkás brigád érkezett. Nagykovácsly megyéből két ön-

kéntes munkabrigád érkezését jelentették. A Bumbesti—Livezeni munkatelepre a Nagyváradról küldött két munkacsoporton kívül, még két másik csoport a szálya—visói munkatelepre készül. A Bumbesti—Livezeni vonalon már megkezdődtek a főalagút építésének munkálatai.

Kik tarthatnak háztartási alkalmazottat!

BUKAREST. A belügyminisztérium rendelettel szabályozta, hogy kik tarthatnak háztartási alkalmazottakat. Alkalmaztatási szerződés csak olyan háztartási alkalmazottal köthető, aki a szakszervezetnek tagja és akinek munkaadója:

1. Köz- vagy magánalkalmazott és a férj, valamint a feleség is dolgozó.
2. Több gyermekkel rendelkező és a munka mezején dolgozó férj vagy feleség.
3. Munkaképtelen vagy gyógyíthatatlan betegségben szenvedő, akiknek különleges felügyeletre van szükségük.
4. Kisiparosok, munkaadók vagy szabadfoglalkozásuk, akiknek gyermekük van, feleségük pedig dolgozó.
5. Politikai méltóságokat betöltők és a diplomáciai kar tagjai.

tetéséről szóló törvényt módosító rendelkezéseket. A törvény értelmében 500 lejtől 2000 lejig terjedő pénzbüntetésre büntetik azt a munkaadót, aki munkakönyv nélkül vesz fel háztartási alkalmazottat, nem köt szerződést vele, a szerződést nem iktatja be a munkaközvetítő hivatalnál, nem jelenti be a háztartási alkalmazott munkábaállítását vagy kilépését, nem írja be a munkakönyvbe a szolgáltatásba való be- vagy kilépés időpontját, a kilépéskor nem adja ki a háztartási alkalmazott munkakönyvét, illetve azt nem helyezi letétbe a munkaközvetítő hivatalnál vagy visszatartja a szolgáltatásból való kilépéskor a háztartási alkalmazott bármely ingóságát.

Azt a magán személyt, aki háztartási alkalmazottat közvetítő irodát nyit vagy tart fenn, 5000 lejtől 50.000 lejig terjedhető pénzbüntetéssel és 1 évtől 3 évig terjedhető fogházzal büntetik.

A hivatalos lap, a Monitorul Oficial április 5.iki száma közli a háztartási alkalmazottak szerződéséről szóló törvényt módosító rendelkezéseket.

Felhívás

A Magyar Népi Szövetség Kolozsvári szervezete felhívja tagjainak figyelmét arra, hogy április 15-től kezdve azok a tagok, akik tagság díjukat nem a szervezet Farkas-u. 7. alatti székházánál, hanem az öt lakásukon felkereső pénzeszedőknek fizetik, a pénzeszedőtől díjuktól 20 százalékos pénzeszedői jutalékot kötelesek fizetni.

Minden délelben „Világosság”-ot!

ADÁS-VÉTEL

GYERMEKKOCSIK, szőnyegek, butorok, irógépek, ruhaneműk s különböző használt tárgyak vétele és eladása. „Unicum”, Kossuth Lajos-utca 10. 1527
SÜRGŐSEN keresek 3—4 szobás villalaksát megvételre. Címeket a kiadóba ármegjelöléssel „Sürgős vétel” jellegre. 1778
ELADÓ teljesen jókarban levő négy gyermekocsi. Megtekinthető: Pál Jenő, Paris-utca 41—43. 1735
GYERMEKKOCSI jókarban levő eladó. Bob—Kismester-utca 4. I. em. ajtó 5. 1846
VOROSRÉZ fürdőházán eladó. — Székely, Bolyai-utca 2. 1893
BALLONKABATOT vennék magas termetre (férfi) jókarban levőt. Cím: Zola-utca 1 szám. Kohn. 1909
KITÜNŐ állapotban eladó egy S. K. férfi kerékpár, kétsoros modern szürke félfőtűny, vadonat új közép termetre. Horea-út 58 szám. ajtó 3. 1958
EGY nagyon jókarban levő két-kerekű taliga eladó. Villamos-utca 3 szám. 1951
NEMET anyanyelvű, gyermekszervező és házimunka elvégzésére is vállalkozó, komoly 20—30 év körüli leányt keresek azonnalra. Dr. Kovács, Hunyadi-tér 17. 1947
ELADÓ nagyon olcsón 3 tonnás camion 1942 tip. Steier 2 motorral, 3 jó gumival Motorok nagyon jó állapotban. Rasinaru, Turda, Petru Rares 12. 1947
AKORDEON, Höpner 486. új állapotban eladó. Cím a kiadóban. 1942
MODERN díótűrnios kombinált szekrény sürgősen olcsón eladó. — Bethlen-utca 6. asztalosműhely. 1954
ÜGYES, művelt személyeknek kereseti lehetősége. UHU, Molotov-utca 34. 1952
PENZI könyveket állandóan vásárol UHU iroda, Molotov-utca 34. 1952
MODERN kétszemélyes díótűrnios rőkamie olcsón eladó, asztalosnál. Munkácsi-utca 9. 1949

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelleg hirdetésenként 10 lej pótdíj fizetendő. Helyezési díjak szavankint 6 lej. Szóghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 5—6—7 lej. Nyitlér szavankint 12 lej.

EGY komplett hálóberendezés gyönyörű kivitelben, prima ágybetéttel olcsón eladó. Cím: Rozenberg, volt Telek-utca 5. 1946
RÁDIO Orion 3+1 eladó. Böszörményi (volt Fecske)-utca 29. 1941
RŐKAMIEK, ebédők, hálószobák, konyhabutorok, szalon- és rádióasztalok, könyvespolcok és egyéb használt bútordarabok beszerzési áron eladók. Kossuth Lajos-utca 32. hatorraktár. 1938
SÜRGŐSEN, olcsón eladó modern díótűrnios kombinált szobabutor, keményfa háló. Horea-út 62. 1937
EGY 100-as motorbicikli eladó. Bethlen-utca 8. 1933
HARMÓNÍUM jókarban levő, 2 regiszteres szívós-rendszerű olcsón eladó. Simon, Augustus 23 (volt Király)-utca 24. 1935
RÁDIO 4+2 hibátlan, tiszta erős hangú eladó. Tache Ionescu (volt Kemény Zsigmond)-utca 59. 1933
ZUNDAPP motorkerékpár 250-es üzemi képes állapotban eladó. Tibád, Csertő-utca 21. 1932
BŐCSI gyártmányú Lux porszívógép eladó. Kómálalja-utca 7, ajtó 2. 1932

ELADÓ egy 200-as Jáva motorkerékpár, egy süllyesztős Singer varrógép, egy 200 literes rézüst. Cím: Szappan-utca 14. 1921
FORNET Belgijógyászat eladó. — Dacia-utca 3, I. 9. 1916
ELADÓ egy Standard rádió 4+1 lámpás. Galamb-utca 2 szám. 1917
SÜRGŐSEN eladó új lak 43-as tiszti csizma, 6 személyes ezüst deszt készlet, ruhák, kristály üveges könyveszekrény. Horea-út 58. emelet, ajtó 19. 1931
ELADÓ 2 darab simental fejőse. Kis borjúkkal, napi 40—50 liter tejet adnak. Érdeklődni: Krizbai-utca 63. 1919

DŐZSA GYÖRGY-utcaiban műhely helyiséget keresek, lelépést fizetek. Cím a kiadóban. 1911
KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek a központban vagy a klinikákhoz közel. „Jól fizetek” jellegre. 1926
BUTOROZOTT szobát keresek lehetőleg központban két komoly egyetemista. Címeket „Nyugodt tanulás” jellegre. 1929
EGYEDÜLLŐ magyar szabadfoglalkozású keres szobát, otthont. UHU, Molotov-utca 34. 1939
ELADÓ 2 szoba-konyhás házastelek, 1 parcella kerttel. Duna-utca 60. Érdeklődni: Mózes, Magyar-utca 142 szám. 1923
KÉT szoba-konyhás új ház az állomás közelében sürgősen eladó. Cím: Tordai-út 10, balra 1 ajtó. 1934
EGY kis kertés család ház eladó a Kerekdombon. Érdeklődni: Egyetem-utca 11, ajtó 11. 1923
JOB érésű, gyermekszervező magányos idősebb nőnek kis szobát adnék, némi ellenszolgáltatásért. — Szony-utca 7. Attila negyed. 1924
BEKÖLTÖZHETŐ kis családi házat teljes komforttal, kerttel megvételre keresek. Ajánlatokat Dobai Jánosné, Horea-út 25 címre kérek. 1920
RITKA alkalom: központi 4 szoba konyha komfortos lakásomat elcsereleiném Rákóczi-, Fürdő-, Gyulai Pál vagy más villanegyedi 2—3 szoba-konyha komfortos lakással. Költségeket térítik. — Érdeklődni: VULCAN ingatlanforgalmi, házasági-közvetítő, másoló irodában, Molotov (Deák Ferencc)-utca 24. 1953

Örök
lakást megvételre keresek belvárosban
Címeket a kiadóba

Villamos
hűtőszekrény
azonnal jutányosan eladó!
Felülvizsgálás: UHU iroda,
Molotov-utca 34. II. e.

Megőri szívet tudjuk, hogy
Lőrinczy András
é hó 4-én elhunyt.
Temetése kedden délután 1/23 órkor lesz a temetői kápolnából.
A gyászoló család

Gyermekocsi, szőnyegek, butorok, irógépek, ruhaneműk s különböző használt tárgyak vétele és eladása

Keresünk kimondottan belvárosban 2-3 szobás irodahelyiséget földszinten vagy első emeleten.

„UNICOM”
Kolozsvár, Kossuth Lajos-u. 10

„Gyári iroda” jelleg

Soc. Com. de Stat
legújabb kiutalása alapján
4000 méter női mintás ruhakelme kiosztását
pont nélkül
a napokban megkezdjük.
Ezen cikk a pénzügyminisztérium új rendelete értelmében csökkentett adó és illeték alapján olcsóbb áron lesz áruba bocsátva
Heller & Molnár
Kolozsvár, Dózsa György-utca 18.

FORUM
MOZGÓ
MAI KEZDETTEL
Vissza
az úton
A legsikerültebb magyar film
Csontos Toinay Klári
Mezei Mária
Tökéletes hangleadás!

A Kolozsvári Demokrata Zsidó Népkegyesség
kultúrelőadássorozatában 1948 április 6-án
Kedden este 8 órkor a Népkegyesség székházában Str. 30 December Nr. 18. (volt Unió utca)
ZENEAUDICIÓT
rendez.
Műsoron: 1. ROSSINI: Tell Vilmos-nyitány.
2. DVORAK: V. ik e-moll (Az Új Világból) szimfonia
3. BRUCH: Kol Nidre.
A műsori bevezető és ismeretős előadás előzi meg. Bejűtéc díjtalan.